

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Turbo, sive moleste et frustra per cuncta divagans
ingenium**

Andreä, Johann Valentin

Altorfii, 1620

Actv qvinti

[urn:nbn:de:bsz:31-138638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-138638)

gemitibus prosequere. Valet, quid fle-
tis?

*Desine migrantem lugere viator & hospes,
Non careo Patriâ, me caret illa magis.*

Valete iterum atque iterum, tertium, quar-
tum, quintum & sextum Valet.

ACTV QVINTI.

SCENA I.

Sapientia.

1. *Veritas.* 2. *Tranquillitas.* 3. *Acquiescentia.*
4. *Mediocritas.* 5. *Judicium.* 6. *Eruatio.*
7. *Integritas.* 8. *Simplicitas.* 9. *Toleran-*
tia. 10. *Solitudo.* 11. *Contemplatio.*
12. *Mors.*

Sap. **C**ONvenistis sorores, Orbis lumi-
na, Felicitatis ministræ, Ver. En-
nos Sapientia omnes ita ut iussisti. Sap.
Placet, & quàm vos simul intueor lubes!
Terrarum solatium! sine quo credo hæc
Machina dudum corruisset. Ver. Dei hæc
clementia est, quod in paucissimorum
pectoribus supersumus, & societatem hu-
manam, quasi glutine etiamnum cõser-
vamus. Sap. Quòd vos convocavi foro-
res, causam accipite. Permulti sunt,
qui nos revera ambiunt, & ingenti labo-
re con-

re conciliare fatagunt, atq; in eo nec studiis parcūt, nec sumptib. nec manu ducto rib. carent, & informatorib⁹, tandē ubi diu, diutissimē frustra desudârūt, nec exorârunt propitias, nos non secus ac Fortunā ipsam cæcas, lubricas, iniquas, & fugitivas accusant, quæ immani crudelitate amatorib. nostris non compaream⁹. An eidem vobis innotuit? Ver. Omnino Sapientia, Ita n. fodiunt homines quærēdo, ut vix locus sit, ubi effossā terram congerant. Tran. Et me homines quærūt in patinis, poculis, lectulis, libellis, ubiq; ubi non sum. Acq. Me verò in arcis, in cavernis, in titulis. Med. Mihi insidiantur, pauperes. Iud. mihi Critici, Politici. Er. Ego integros exercitus alo, q me sequūtur. Int. At ego penē spreta deliteo. Simp. Stultitiam homines appetunt, nō simplicitatē. Tol. Me extra pericula quærunt. Sol. Me homines in sylvis venant. Con. At me inter pulices, cimices, pediculos quærūt. Mors. me fugiūt homines & quærūt. Sap. Itaq; sorores vestra culpa minus fit, q nuspia id invenerint homines, q, quærere videntur, nam aut omnino non quærunt, qui supini sunt ac bestia-

bestiales: aut aliquid aliud sub vestro in-
regumento quærunt, iiq; quibus nunc
Múduſ scater, hypocritæ sunt, aut ibi vos
non quærunt, ubi estis, & pro vobis ve-
stras imagines, statua, aut larvas ample-
ctuntur. Ita q; si fieri posset, ut hos tertios
admoneremus, nóne id impetraremus,
q; utrinq; optamus, sc. jucundissimam ac
beatissimam cum hominib⁹ conversati-
onem. Ver. Nescio, mihi q; dem adeo de-
sperati videtur hominũ errores, ut ferè
ineptior reliquis appareat, qui corrigi
reliquos aut flecti posse sperat. Iud. Ine-
ptissimus, qui tentat. Nam si hodie è Mũ-
do infelicia cuncta tollas, cras suppullu-
labunt plura & infeliciora. Med. Mihi da-
tum est, quietè dare, libertatè & Satieta-
tem, q̄ vos frustra quæritis. Ver. Nequa-
quam, sed ille dabit Christus, q; de hoc u-
niverso nos exactè edocet, & peregrina-
tionis mortalis perfectum iter ostendit.
Tran. Qui nobis omnes affectuũ & tur-
bationum fluctus cõpescit. Acq. Qui no-
bis, q; appetimus bonũ sufficientissimũ
est. Med. Qui à nobis omne superfluũ, &
abũdans amovet. Iud. Qui contra omnẽ
Mundi opinionem sentit, p̄cipit, judicat.
Erud. Cujus scientia sumã est, Int. Et ipsa

bonitas est. Simp. Et Agnus immaculatus.
Tol. ovifq; silens. Sol. Qui inter terrarum
strepitus nõ exauditur. Cont. Et res no-
stras omnes presentes intuetur. Mors. Et
Mortis mors est. Sap. Ah! q fit, ut ab ullo
alio, vel ullibi aliàs, aut scièdi perfectio-
nem, aut agendi excellètiã, aut vivèdi
regulas quærant? Ver. Cur extra verbum
Dei? Tr. Cur extra animæ quietem? Acq.
Cur extra volûtatis divinæ cum humanâ
consensum? Med. Cur extra donorû spi-
ritus modû? Iud. Cur extra Christiani smi-
retionè? Erud. Cur extra crucis discipli-
nam? Int. Cur extra Charitatis conversa-
tionè? Simp. Cur extra doctam ignoran-
tiam? Tol. Cur extra asperam semitam?
Soli. Cur extra animæ despôsatae silenti-
um? Con. Cur extra Solis plustratis radi-
os? Mors. Cur extra meû conductû? Sap.
Sic est meæ sorores, quoniã extra Christi
centrum divagãtur mortales, nõ reperi-
unt, ubi cõquiescant, aut acquiescãt, sed
torquẽtur iis ipsis, quæ eis in solatium da-
ta sunt, Politia scilicet, artibus, jucûdita-
te, victu, amictu, & cûctis hominis orna-
mentis simul ac instrumentis. Verùm cû
pauci nobis servant, & discussa nebula-
rum

rum densitate penetrēnt, áne horū etiá
curam abiiciemus? Ver. Nequaquā: sed in-
formādi boni sunt. Trāq. Et sedādi. Acq.
Et satiandi. Med. Et moderandi. Jud. Et
acuendi. Eru. Et erudiendi. Int. Et lau-
dandi. Simp. Et cohibendi. Tol. Et con-
solandi. Sol. Et abstrahendi. Con. Et su-
stollendi. Mors. Et malis omnibus eripi-
endi. Sap. Itaq; propter eos vos cōvoca-
vi, ut mecū contemplaremini terras, si-
cubi haberemus, qui vincula excutere, &
de libertate solidā cogitare ausing, quiq;
nostrā conversatione uti velint, iis a des-
semus, & cum malorum risu ac fremitti,
eriperemus. Sistite nobis in mediū Glo-
būm. Contemp. Reposui. Sap. *Vah stulto-
rum plena omnia! Ver. Et erroribus referta
cuncta!* Tranq. Passim turbæ! Acq. Et
ubiq; appetitus! Med. Nusquam mediū
Jud. ab opinione cuncta! Erud. *Vah scio-
lorum turbam!* Int. Et fraudum chaos!
Simp. Ubi Candor? Tol. Nemo tolerat.
Sol. Phy! formicarum discursus! Con. Et
glirium sopor. Mors. Et Mortis affectata
oblivio ubiq; Sap. Sed videtisne sorores,
q̄ nostro nomine se alii venditent. Ecce
Socratem! Ver. Hic se jaecat Aristoteles.
Tran.

Tran. hic scribit Seneca. Acq. Et Dioge-
nes dolium volurat. Med. Et Plato exqui-
sité incedit. Iud. En Democritum homi-
nes ridentē! Er. En hermetem omnia ex-
cogitantem. Int. Mundus agit hīstrioniā.
Sim. Eamq; stupidam. Tol. Epicurus hic
de Phalaridis tauro differit. Soli. Et de-
speratio in sylvis oberrat. Cont. En nō-
ctua inter lumina versant. Mors. Ego ve-
rō hos omnes pudefacio, & errorē infel-
licem prima aperio. Sap. *Ea est infelicitas
Terra, ut magnis commotionib. abripiantur et-
iam boni, inscū, aut nequicquam reluctantes.*
Ver. Et verbum Domini emigrat è loco
in locum. Tran. Et affectuum æstus ex se-
culis mutantur. Acq. Jam Mundus sene-
scens & exsanguis hominib. satisfacere
non potest. Med. Et æquilibriū nullum
supereft. Iud. *Ægri oculi, malus visus.* Er.
Invalescit barbaries. Integ. *Probrum est esse
probrum.* Simp. Nuspian non larvæ. Tol.
Laudis æque ac vituperii intolerabiles
sunt homines. Soli. Et multitudini plus
credunt, quàm sibi. Cont. Relata credūt.
Mors. Et mori nunquam discere volūt,
ne unquam vivant. Nec vivere ita volūt,
ut mori ausint, sed mortem habēt ad pæ-
nas

nas lictorem, non ad æternas nuptias pa-
ranymphum Sap. Satis est, meæ sorores
postq̄ de vestra sententia mihi constar.
Nos jam Deo nostro sacra peragemus,
post mortalium miseræ prospecturæ.

CHORUS.

*Heus spes fugaces, vota q̄, inania
Mortalium! quo precipites agit
Incertus error? quid miseris labor
Jugis fatigat? Cordis ab intimo,
Quid angulo suspiria ducitis?
Mortemq̄, crebrâ morte lacescitis?
Quærendo vitam, nec reperiendo quietam.
An illa nunquam est, aut erit, aut fuit?
forsan sub umbra deside pulveris,
Aut nocte cæca, aut antro Erebi jaces
mersa in profundis, aut clepit invidia
clâm se illa vobis, aut nimium ferox
firmavit ære Cor sibi triplici,
Ut nolit vestris sese incurvare querelis.
Sed vos quietam haud queritis anxii
Vitam, ô homuli! queritis arduis
Inflata vulgi nomina plausibus,
Sortisq̄, dona, & Encyclopediam
Rerum universam, quicquid & hæc jubet.
Ah vanitatis credula vanitas!
Illa queunt vobis lernam accumulare malo-
rum.*

H

Devota

Devota cassis pectora ineptiis,
frustrà quod illinc queritis, illud hic
Hic illud! En gurgustiolum en casam!
En palliastrum: imò quoq; si lubet
Imam in cutem defigite ocellulos
Hic fixa Mater sede sedet Quies.

Pulsate, illas suas reseraverit obvia portas.
Ille ille Mundi Reçtor, & Arbiter
Cælestis aüræ particulam indidit
vobis ab alto: divite pectora
Æternitatis seminio beans
Maçtansq; sacra munere vos Fidei
Verboq; amoris lumina ventilat,

Hac vobis poterüt ævum impertire quietin
Quapropter inter vos modo postmodum
Equaliter si vivere vultis, &
Fraternè, & ira prælia mutue
Vitare, Sortis si patienter, &
Sufferre prompto fulmina pectore,
Simulq; vitam degere simplicem,

Nulla interceptet vestram turbella quietem.
Ergo beatum vivite seculum,
fluxi exuentes exuvias soli,
Anhela Cælo lumina patrio
Defixa habentes, mutua mutuis
Unà cremantes pectora amoribus,
Sic sic locatis cælitum in aureis
Sedibus ò sedes ostendent fata quietas!

SCENA II.

Turbo.

T. **C**ONverte Titan clare anhelantes
Equos. Emitte noctem, pereat hic
Mundo dies, quo deceptus sum, atrâ nu-
be inhorrescat polus, obstent tenebræ
hominum oculis. Nunc Deus cæcum
chaos redde. Ah, ah, ah!

Excidat illa dies ævo ne postera credant

secula-----

Hem! ne quis hominum me intueatur.
Moriar, moriar. Nam nec Solem, nec
homines, nec noctē, nec me ipsum ferre
possum, ubi, ubi sum? Turbonem, Vah
miserum Turbonem circumfero.

O mihi præteritos reddat si nunc Deus annos,
O mihi decoctum reddat si nunc Deus aurum.

Vah! Turbo post omnem infelicitatem
sibi infelix superest, nec virâ quicquam
habet infelicius, ipse sibi accusator, irri-
sor, condemnator, tortor, carnifex est.
Vah, Turbo, Turbo, Turbo!

qui bona dilapidat omnia pro lapide.

Vah sic decet, qui Cõsul sibi, Senatus, Po-
pulusq; esse voluit. Turbo literarum cõ-
temptor, Orbis discursor, Amator, Arti-
fex hic obambulat, & in visas habet Mun-
di crea-

H 2

di crea-

di creaturas. Vitam si liceat fingere arbitrio meo, eligeré pro domo specum, pro vestimento atram nubem, pro luce cecitatem, pro harmonia ululatú, pro victu aconita, pro recreatione lethargum, pro scientia stuporé, pro omni felicitate oblivioné. Vah quid fingo? En hic sum, hic sum. En ego sum Eruditorum subjectú, risus materia, increpationú scopus, miseriarum complementum. Ah, Ah! quám molesta mihi es vita! qua cum Turbone esse cogor! quám molesta mihi es lingua, quæ meâ miseriam explicas! quám molesti mihi estis oculi, qui me indignum, tam lucente machina judicatis! infelix Turbo, contra quem omnis error, omnis inquietudo, omnis labor conspirârunt, ut pessundarent unicum. Ah. Natura! quam à tuo favore impetrare non potui quietem, obtineam quæ so ab indignatione tua, interime hominé qui tibi tantoperè displicuit, quem ad Fortunæ crudellem exagitationem condemnâsti, patere meâ morte morti finem imponi, & corpusculi hujus exinanitione, iræ tuæ satisfieri. Ego peribo homo perditus, & hanc depressam animam exonerabo, pendeat in.

in aëre mea mobilitas, & cadaveris! agi-
ratio testetur de ingenio meo! Ah insons
ëgo qui quærendo peccavi, & curiositate
meâ naturam offendi, & cum te quærerẽ
ô Sapiëntia, stultitiam reperi, & q̄ nuspia-
am esses, non nisi in desperatione inveni,
prius cuncta tentavi, nec desii, donec mi-
hi pararem amplam luctus, doloris, infam-
iæ materiam, heu, heu, heu mihi! quid
inter homines agam, inter quos cum bene
adhuc haberem, boni reperi nihil? qd
nũc exspecto, nisi ca villa, dicteria, scom-
mata? Hic agam vitam inter beluas, &
invisam animam expellã rigiditate. Ah
quis me cõverteret in petram, sed jam cor
meum petrã durius est. Quis gratulabiẽ
beluis de concive? vah illas quoq; stulti-
tiam meã scire, suspicor. Hem itãne da-
tur, si quis stare suo loco nescit, ne quod
placeat ei, reperiatur? Miser ego, & infeli-
cis curiositatis infelicissimum exemplũ,
quo me vertam? Opes perierunt, Amici
perierunt, Anni perierunt, vires perie-
runt, animus periit, gaudium periit, & q̄
reliquos nusquam derelinquit, Spes pe-
riit, de hisce tellus. Heus natura! ego pau-
cis acquiescerem, sed paucum mihi non

H 3

per

permisisti reliquum, In jus, natura: quid
n. peccavi, ut me infra animalium omni-
um sortem condemnares? Sed comprimam
me, ne meis ejulatibus tibi voluptatem
faciam, ô dura verbera, verbera, hoc tibi
duritie meâ eripiam, ne delecteris, &
inter plagas tuas tibi insultabo. O dolor
nihil agis! Vah cor mihi collique-
scit, & indignitatis igne corpus meum,
conflagrat. Egône is sum, quem Poëta,
Tragœdiis suis eligere potuisset? tace,
Turbo, obmutescere, & hanc loquacem
animam suffoca. heu, heu mihi! quæ hæ-
sunt, itâne nuspiam solus sum? Ah tene-
bræ, arbuta, umbræ, regite me.

SCENA III.

Sapientia cum Choro.

Fama. Dives, Sciens.

Honoratus, Felix, Turbo.

Sap. **P**ROclama Fama, quæ iustâ es elo-
qui. Fama. *Audite mortales, ne
quis posthac aut opes, aut scientias, aut ho-
nores, aut vitam beatam à Fortuna frustra
expectet, aut petat, sed quotquot ea ambi-
unt Boni Sapientiam convenient, qua da-
tura est hodie singulis, qua petierint.* Sap.
Mira-

Mirabor, si quis accedat. Fama. *Audite
mortales &c. Sap.* Nemone commoverur?
Ver. Dixine tibi Sapiētia paucissimos ef-
se, q nostri curā tāgatur? Sap. Sed illi pau-
cissimi ubi sunt; Fama. *Audite mortales &c.*
Sap. Ita nunc est. Qui sapiunt, delitescūt,
tacent, expectant. Ver. Nō puto nobis de-
futuros aliquos, jam fama quartā plagā
respicit. Fama. *Audite mortales &c. Ver.*
Ecce! Dives. Credāne ego Sapiētiā
mihi thesauros daturam? Vah splendidū
confessum! Sap. Quis tu es? Div. Ha, nōn-
ne ex sacco coniiicis? Sap. Quid tibi vis?
Div. ut hunc mihi sacco auro impleas.
Sap. Non tibi hactenus licuit satis corra-
dere? Div. Nō, nam & trans mare & sub
terra, & laborib. & supputationib. & dex-
teritate, & terrā nascentib⁹ q̄sivi, ut di-
tescerē, sed frustra. Sap. Quantum petis?
Div. Tantū quadraginta millia ducato-
rū. Sap. Et acquiesces? Div. Erravi, sexa-
ginta millia. Sap. Sed tum acquiesces?
Div. Obsecro te, ne succēseas mihi, liceat
centum millia petere, propter p̄fectio-
nem numeri. Sap. Concede ad scamnum
illud. Acq. Aperi sacco, & accipe Acq̄-
scentiam; Med. Et adjuuge Mediocrita-

tem. Simp. Et ad iice Simpliciter. Sap.
Ita ditissimus eris. Div. Sumne ego stultior,
an vos? quid hoc est? vah impostura!
malè vobis sit! mihi domū properādum
est, ne qd intereà fures abstulerint. Ver.
vides ingenia hominum? sed euge inflatum,
turgidulum, nitidulum, comtulū!
Sci. Profe&ò hīc Parnassus est, nisi q, Pegasum
nō intueor. Sed quo genere exordiar,
didascalice, an demonstrativo? certè
grandi. Sap. Quid tu tecum murras,
amice? Sci. Si quid est in me ingenii,
q, scio, q̄ sit exiguum, ut dicendi facultatis,
q̄ sterilem agnosco, meritò ad te defero,
incluta Regina, ut cū de studiis meis,
profe&tib⁹ & literariis tentaminibus, sola
cogoveris, indicaverisq; ego qd addere
mihi, quā viā favorem tuum mihi promereri.
Sap. Abrumpe mi homo, qd petis? Sc.
Sine me Regina pervenire, si placet,
quò volo? & audies singula. Sap. Quid
in manu geris? Sci. Vah jam explicaturus
eram. Sap. Nōne per infundibulū hoc,
vis tibi infundi Artes, scientias? Sc. Nō
benè accepisti, pace tuā dixerim, hoc
meum attuli infundibulum, ut cum tuo
conferrem. Sap. Ita fiet, secede ad illud

Iud scamnum. Iud. Itaq; infundo tibi iudicii decem mensuras. Erud. Et solidæ Eruditionis viginti. Cont. Et exactæ contemplationis triginta. Sap. Addire Helleborum. Sci. Sumne ego stultus? cui sic illudatis. Sap. Benè dixisti. Sci. Malè peream, & Musas omnes habeã iratas, nisi me iusto libro satyrico ulciscar. Sap. Abi Satyre. Sci. Vah ad Scientias ibam, & librorum strues, hic mera infania est. Sap. Abi hem monstrum? Hon. Quid faciam, mihi ne detrahendus pileus est? Mulieres sunt, nescio, quo fato huc venerim, metuo risum. Sap. Quis tu es? Unde venis? qd vis? eloquere. Hon. Aliter vocatus sum. Sap. Quid petis? Hono. Me-----

tollere humo, & sublimè virũ volitare p ora.

Sap. Cui bono? Hon. Valet. Sap. Expecta: jam dabitur tibi, q̃ intractabilis es? Tran. Accipe ornamentũ tuum Trãquil-
litatem. Tol. Et infide asino tolerantia.
Soli. Et tege te solitudine. Ho. Scelestissima meretriculæ! Sap. Mors, Mor: Hem tibi scelus! Hon. Væ mihi! Sap. magno onere liberatæ sumus, sed qd hic cunctabundus vult & suspirans? Fel. Ah! utinam tãdem via cõtingat, qua felix sim! haete-

H 5 nus

nus omnes sefellert. Sap. Quid desideras, mi homo? Fel. Ah Sapiencia, jam dudum est, q. felicitatē quæro, hâc, illâc, intus, foris: suprâ, infrâ; nuspiâ est, succurre q̄so, nam felicitatē quærendo, ppetuûm infelix sum. Sap. Anne quæsiuisti in veritate? Fel. Nondum. Mors. Sed apud me? Fel. Phy! Deus me seruet. Sap. Equidem præter has tibi felicitatem nullam dabo. Fel. Nullam? Mors. Nullam unquam. Fel. Ego abeo, nam frustra quæsiui. Sap. *Sic est, Ubi bona hominum reposita sunt, ibi quærere nolunt: alibi omnes terras perfodiunt, omnia maria transcurreunt.* Ver. Nemone restat? Sap. Nemo. Ve. Hem! quis hic proreperit? Sap. Ah miserum spectaculum! Turb. Heu mihi! Sap. Quis tu es? Turb. Heu mihi! Sap. Quid vis tibi? Turb. Heu mihi! Mors. Hunc ego hominem, abfolvam. Turb. Obscuro te Sapiencia. Sap. Quis est? Turb. Ego Turbo sū. Sap. Hec tunc Turbo es? T. Heu mihi? Sap. Cur huc venisti? Turb. Omnia habes Turbo sum. Sap. Tūc ille fortunatus, volūtatē tuæ arbiter? Omnium vitæ generum explorator? Naturæ examiner? Turb. Cū cæta fui, conducit nihil. Sap. Quin alia ad huc

huc tibi supersunt, ea tentes. Turb. Heu,
heu mihi! Sap. Surge mi fili, surge: nam
satis mihi notus es: venisti tandem, quod vos
lucisti, sed via indirecta. Erigite eum. Ver.
Libenter. Surge Turbo, non deiciaris am-
plius. Turb. *Qui jacet in terra, non habet,
unde cadat.* Sap. Erigite eum, cum homi-
nibus nobis res est, non canibus. Quid do-
les, Turbo? quid accidit tibi? Turb. Ah
Ego ab omni aetate te quaesivi, nec reperi.
Sap. Ubi quaesivisti? Turb. Vah molestus
Catalogus est; in Literis, Experientia, fa-
ma, Artibus, Corporis formatione, Lin-
guis, Amore, Odio, Gaudio, Tristitia,
Conversazione, Solitudine, & Naturae
cunctis Angulis. Sap. Male quaesivisti
Nunquamne intra te investigasti. Tur. Ah
quid Turbo intra se habeat solidi? Mare
vanitatum Turbo est. Sap. Cogita, non in-
tra te illas enatas esse, sed violenter intru-
sas, per sensuum januas. Sed anne apud
Deum me quaesivisti? Turb. Scio sapien-
tissimum Deum, at ego terrenam Sapien-
tiam affectabam. Sap. *Profecto quicumque
extra Deum ullum bonum querunt, nun-
quam non malum inveniunt.* Verum,
nonne mirabile est nobis de omni eo,
quod

quod homini Christiano cum Deo inter-
cedit, satis constare, nec tamen velle ab
eo scopum ac vitę regulam accipere, sed
plerosq; gaudere, si veluti oblivisci pos-
sint Dei, & humano vivere more aulint,
q̄ multi optant Deum non omnipoten-
tem, non omniscium, nō omnipræsente.
Turb. Exhorresco. Sap. Itaq; nō lugebis,
nuspiam te in Mundo quietem, volupta-
tem, aut solidi qd boni reperisse, omnia
infausta, vana, ridicula, incerta, fallacia
fucata, turbida habuisse. Sed lugebis, to-
ties præterisse Sapientiam, quæ astitit,
provocavit. Turb. Méne? Sap. Te equidē.
Nam quoties usq; impegisti, tum te ego
revocavi, quoties de Deo bona cogitatio
succurrit, Ego astiti, quoties Mundū risi-
sti, ego suggessi. Turb. Itane invisibilis es?
Sap. Et invisibilis, & tolerans, & silens, &
pauper, & si ita placet, agrestis, ac ridicu-
la: tu verò plurimū errasti, cū me in-
ter sciolos, aut pomposos, aut gesticula-
tores, aut turbidos, aut streperos, aut nu-
gatores quæreres. Turb. Ah Sapientia!
de his nunq̄ admonitus sum, sed judica-
vi mihi Mundum explorādum, & pene-
trandum, perfodiendum & discurren-
dum,

dum, usq; dum reperirem quietis, scientiæ, excellentiæ sublimem locum sc. sciendum aliquid erat. Mors. *Satis scit qui scit mori.* Med. *Satis scit, qui scit modum.* Con. *Satis scit, qui scit Mundum.* Sol. *Satis scit, qui se scit.* Ver. *Satis scit, qui Deum scit.* Turb. Sed habere aliquid necesse est. Iud. *Rationem habere, abundè est.* Ver. *Deum habere abundè est.* Turb. Sed posse aliquid jucundū est. M. *Posse more sufficiat.* Turb. Sed quis illa, sciet, nonne etiam notus sim? Mors. Mihi notus eris, cōfide. Inte. Bonis notus eris, confide. Iud. Tibi notus eris, cōfide. Ver. Deo notus eris, confide. Tur. Vah, quam longè alia hæc sunt, q̄ alibi audio. Nunc ego nec paupertatem timeo, nec infamiam, nec ignorantiam. Sap. Jam resipis. Tur. Et mecum acquiescam. Sap. Benè Turb. Et vanitates ridebo. Sap. Ita. Turb. Et filebo, tolerabo, vitabo. Sap. Optimè. Turb. Et mihi ipsi acutus inspector, censor, iudex, herus ero. Sap. Euge mi fili! Turb. Quoquo me jam verto, omnia placent, omnia serena sunt, tuta, composita. Sap. Nempe quia expulisti turbatores tuos. Turb. Non ego posthac Turbo vocabor, sed Serenus. Sap. Ne properes fili, super-

superfunt tibi insidie, à Sathana, Mundo,
Carne, quas nunquam ita devinces, ne
non vulnereris. Turb. Itaq; ad Christum
me conferam. Sap. Sapis. Ver. Is tibi ex-
plicabit, quàm expediat tibi sub hâc car-
nali sarcinâ non nimium sapere. Tran.
Idem tibi aperiet, quàm tibi conducatur,
nô nimium quiescere. Acq. Et quàm tibi
profit, non semper consolatione ac do-
nis abudare. Med. Et quàm conferat tibi
cum Mundi fluctibus cõflictari. Jud. Quâ
utile sit tibi, de rebus divinis iudicium su-
spendere. Eru. Quàm fructuosum, pluri-
mum ignorare. Inte. Quam tuâ referat;
Adami tectam malitiam, & simulatam;
bonitatem agnoscere. Simp. Quàm com-
modum tibi sit, hominibus stultum vide-
ri. Tol. Quàm tuâ intersit, cruce carnis
pigrítiam excitare, luxuriam cohibere.
So. Quo tu bono te intra arcam includas.
Cont. Quâ tuâ felicitate in Dei actionem,
comœdiam, magnalia, sis intectus. Mors.
Quâ tuâ necessitate tandem hanc mise-
ram, imperfectamq; vitam finias. Turb.
Creator Deus, Benefactor Christe, Illu-
minator Spiritus, quas tibi grates referâ,
qui, quæ abscondita hâc tenus, & abstru-
tissima

fiffima credidi bona, in Cor hoc meum
feminâfti, & jam aperire fe, excrescere,
& fructum ferre voluifti. Accipe hoc ip-
fum cor, quod tibi humiliter offero, &
poft hac in te difcere, poffidere, faturari,
conquiefcere æternum fine. Sap. Amen.
Chorus. Amen. Sap. Ingrediamur ut
poft hac nobifcum vivas. Salve redivive.
Chor. Salve plurimum & fempiternum.
Turb. O gaudium! vos fpectatores vale-
te, & fi quis meo exemplo animo inquietus,
mente turbidus, appetitibus indomi-
tus, ingenio vagabundus eft, iudicio
delirus inter vos eft, meo exemplo, ad fe,
& ad has, & ad hanc, & ad illum fupre-
mum noftrum redeat. Interea fi meæ di-
fplicuerunt turbæ, placuit conver-
fio. Benigno figno plaufum
edite.

DEO GLORIA.

